

παιτεί νὰν τὴν ἀλλάξει. Τί κι' ἄ δὲν ἤξεραν οἱ παλιοὶ τὴν κανέλλα; Μήτε καὶ τὰ τραβάγια δὲν ἤξεραν, κι' ὡς τόσο τὰ ἐλλήνισαμε ἐμεῖς σὲ ἱπποσιδηροδρόμους, καὶ μάλιστα πολὺ πρόχειρα, ὅπως εἶναι φυσικὸ νὰ περιμένεις ἀπὸ ἔθνος ποὺ ἐφτύχῃς νὰ βγάλει: Βραχεῖς καὶ Χασσηδάκεις (ρίζα χάσκω) καὶ Ἀγγοῦριοι. Λοιπὸν πρέπει ὁ κ. Κανελλίδης νὰ προχωρήσῃ μετὰ τὴν ἴδια ἀναλογία νὰ πεῖ, ἡ κανέλλα εἶναι μυρουδάτο φυτὸ τῆς Κελάνης ποὺ φλοῦδα του κοπανιστὴ μπαίνει στὰ γαλατομπούρεκα. Ἔτσι, Κύριοι, ὁ πατριωτισμὸς κι' ἡ ἀναλογία πρὸς τὸν ἱπποσιδηροδρόμον ἀπαιτεῖ, ἐγὼ ὁ Κανελλίδης νὰ γράφουμαι Τριπτοφλοιοκελανευδεστατοφυτογαλακτοπλακουντίδης.

ΣΥΝΕΙΘΙΣΜΕΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΚΑΤΙ...

Καὶ σὺ λαρό Σου μέτωπο
καὶ σιδεροφό Σου μάτι
ἀργοκινιέται κάτω:
χαρὲς καὶ συλλοή.—

Σὰν ἥσκιος καὶ σὰν ὄνειρο
στοῦ πόθου τὸ κρεβάτι
καὶ μοῦ θυμίζει κάτω,
πάγανησα πολὺ...

Μονάχα, πῶς σὺ μέτωπο
καὶ σὺ λαρό Σου μάτι
αὐτὸ πάργοκινιέται
εἰν' ἀφραστο, καὶ Σὺ

Εἶλο' Ἀφραστο ὄνειρο
καὶ ξέμαρκο Παλάτι
καὶ μοῦ θυμίζει κάτω
ποῦ πάντα θὰ πονῇ!..

ΕΥΑΝΘΙΑ ΧΑΤΖΗ

Γιάννινα, Σεπτέμβριος τοῦ 1905

ΧΑΡΑΧΤΗΡΕΣ

ΠΟΛΥΛΟΓΙΑ

Ἡ πολυλογία, ἂν ἤθελε κανεὶς νὰ τὴν προσδιορίσῃ, μπορεῖ νὰ πῇ πῶς εἶναι ἀμολυσία τῆς γλώσσας· κι' ὁ πολυλογᾶς σὰν κατὰ τέτοιοι· δηλαδή, εἶναι ἱκανὸς σ' ὅποιον τόνε συναπαντήσῃ καὶ τοῦ μιλήσῃ γιὰ ὅ,τι δὴποτε νὰ τοῦ εἰπῇ, ὅτι δὲ λείπει τίποτα καὶ ὅτι ἀφτὸς τὰ ξέρει ὅλα καὶ θὰ τὰ μάθῃ καὶ κεῖνος, ἂν τὸν ἀκούῃ. Κι' ἀνίσως στὸ ἀναμεταξύ θελήσῃ ὁ ἄλλος νὰ τοῦ ἀποκριθῇ, δὲν τῷ χεῖ τίποτα νὰ τοῦ εἰπῇ: «Ἐσὺ νὰ μὴ λησμονήσῃς ἐκεῖνο ποῦ ἔχεις σκοπὸ νὰ μοῦ λές», καὶ «Καλὰ ποῦ μοῦ τὸ θύμησες», καὶ «Ἐχει κάποιος διάφορο καὶ τὸ νὰ λές πολλὰ», καὶ «Ἀφτὸ ποῦ δὲ σοῦ εἶπα», καὶ «Γλήγορα βέβαια μπήκες στὸ νόημα», καὶ «Ἀπὸ πολλὴν ὥρα σὲ παραφύλαγα ἂν θὰ συμφωνήσῃς μ' ἐμένα» καὶ μετὰ τέτοια ἄλλα νὰρχίζῃ, ὥς ποῦ νὰ μὴ πάρῃ μήτε ἀνάστα κεῖνος ποῦ τοῦ μιλάει. Κι' ὅταν πιά πιπιλίσῃ τὸ μυαλὸ καθενὸς χωριστὰ, εἶναι ἱκανὸς νὰ πᾶν ἐκεῖ ποῦ εἶναι πολλοὶ μαζεμένοι καὶ νὰ τοὺς κάνῃ νὰ φύγουν κι' ἂς τυζητούσανε στὸ ἀναμεταξύ γιὰ δουλιὰ τους, καὶ μπαίνοντας στὰ σχολιά καὶ στὰ γυμναστήρια νὰ μὴν ἀρίνη τὰ παιδιὰ νὰ κάνουνε μάθημα, λέγοντας στοὺς δασκάλους καὶ στοὺς γυμναστὰς ὅ,τι προφτάσῃ. Εἶναι ἱκανὸς ὅσους λέν ὅτι

θὰ φύγουν, νὰ τοὺς συντροφέψῃ καὶ νὰ τοὺς πᾶν ἴσαμε τὸ σπῖτι τους· καὶ νὰ δῖνῃ πληροφορίες σ' ὅσους ρωτᾶνε πότε θάρχισῃ ἡ βουλή καὶ συνάμα νὰ δηγηθῇ τὴ λογοτριβὴ ποὺ γίνηκε στὸν καιρὸ τοῦ ρήτορα Ἀριστοφῶντα καὶ τὸν πόλεμο, τῶν Λακεδαιμόνιων στὸν καιρὸ τοῦ Λύσαντρο, καὶ μετὰ ποιά πετυχιὰ ἔβγαλε κι' ἀφτὸς λόγους μπροστὰ στὸ λαό, κ' ἐνῶ δηγιέται νὰ χῶνῃ στὴ μέση τῆς κουβέντας κατηγορίες γιὰ τὸ λαό, ὥς ποῦ ὅσοι τὸν ἀκούν ἢ νὰ τοῦ κλείσουν τὸ στόμα ἢ νὰ νυστάζουν ἢ νὰ φέβουνε στὸ ἀναμεταξύ ἀφίνοντας τονε μονάχο. Εἶναι ἱκανὸς νὰ μὴ σ' ἀρίνη νάχῃς γνώμη κι' ὅταν δικάζετε μαζί καὶ νὰ μὴν ἰδῆς, ἂν εἴστε μαζί στὸ θέατρο, καὶ νὰ μὴ φῆς ἂν βρεθῇτε στὸ ἴδιο τραπέζι, λέγοντας, ὅτι εἶναι δύσκολο στὸν πολυλογᾶ νὰ σωπαῖνῃ κι' ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ πᾶψῃ κι' ἂν ἀκόμα φανῇ πὸ φλύαρος κι' ἀπὸ τὸ χελιδόνι. Εἶναι ἱκανὸς νὰ τὸ βαστάξῃ κι' ἂν κοροιδέβεται κι' ἀπὸ τὰ παιδιὰ του ἀκόμη, ὅταν ἐνῶ αὐτὸς θέλῃ πιά νὰ κοιμηθῇ, τὸν προστάζουνε νὰ τὰ νανουρίζῃ λέγοντάς του: «Λέγε μας τίποτα, μπαμπά, γιὰ νὰ μᾶς πάρῃ ὁ ὕπνος.»

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΣ

ΠΑΝΤΑ Η ΙΔΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ἀγαπητέ μου «Νουμᾶ»,

Ἀφτὰ ποῦ σοῦ στέλνω σήμερα, σὲ κινέναν ἄλλο σκοπὸ δὲν ἀποβλέπουν, παρὰ στὸ νὰ δείξουνε γιὰ μυριοστὴ φορὰ σὲ τί χάλια βρισκόμαστε, χάρη στὸ βρώμικο φορῆμα: τὴν καθαρέβουσα.

—Συνειθισμένη ἱστορία, θὰ μοῦ πεῖς ἴσως· καὶ γι' ἀφτὸ δὲ θὰ παραξενεφτῶ διόλου, ἂν τὴν πετάξῃς ὁλόγισα στὸ καλάθι σου· μὰ πρὶν τὸ κάνεις ἀφτό, διάβασέ τὴν σὺ τοῦλάχιστο, γιὰ νὰ καμαρώσεις, σὰν κ' ἐμένα, τὴν «πτωχαλαζονεία», τὴν ψωροπερηφάνειά μας.

Κάμποσος καιρὸς εἶναι τώρα ποῦ ὁ δεσπότης τοῦ νησιοῦ μας γύριζε στὰ χωριά τῆς ἐπαρχίας του κἀνοντας τὴν ταχτική του περιοδεία, καθὼς ποῦ κάθε δυὸ χρόνια συνειθίζει νὰ τὸ κάνει ἀφτό, γιὰ νὰ διεῖ κι' ἀπὸ κοντὰ τὸ πνευματικὸ του κοπάδι, νὰ τὸ συμβουλέψῃ στὸ καλὸ, νὰ τὸ διαφεντέψῃ γιὰ νὰ στέκεται πιστὸ καὶ στέριο στὴ θρησκεία τῶν πατέρων μας, ἢ γιὰ νὰ σιᾶξῃ τίς διάφορες ὑποθέσεις καθημερινῆς κοινότητος, βλέποντας τοὺς λογαριασμούς τῶν ἐκκλησιῶν, διορίζοντας κινουόργιους Ἐπιτρόπους σὲ δάφτες ἢ Ἐρῶρους στὰ Σκολιά μας, συβιάζοντας ἀντρίγγα κακιομένα καὶ λογιῶν τῶ λογιῶν ὑποθέσεις.

Μιὰ Κυριακὴ ἔτυχε νὰ βρεθῶ κι' ὁ ὑποφαινόμενος στὴν ἐκκλησιὰ ἐνὸς μεγάλου χωριοῦ, ποῦ γινότανε δεσποτικὴ λειτουργία, ἴσια-ἴσια πάνω στὴν ὥρα ποῦ θὰ μιλοῦσε ὁ δεσπότης. Στάθηκα ἴσα μετὰ τὸ τέλος τοῦ λόγου του. Δὲ θὰ σοῦ ἀραδιάσω τώρα ἑνὰ ἑνὰ τί εἶπε καὶ τί δὲν εἶπε. Σοῦ λέω μονάχα πῶς πῆρε θέμα τὴν περικοπή τοῦ Βαγγέλιου κείνης τῆς Κυριακῆς κι' ἀφτοῦ τὴν ἐξήγησε ἑξῆστερα γιὰ νὰ τὴν καταλάβει ὅλος ὁ κόσμος, ξάνοιζε κατόπι τὴν ὁμιλία του κι' ἀρχισε νὰ διαλαλεῖ τάφηλά διδάγματα τῶ θεϊκῶν λόγων καὶ νὰ ξεδιαλύνει τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ἔχι τρομάζοντας τὸν κόσμο μετὰ Κόλασες αἰώνιες ἢ τάζοντας του Παράδεισους καὶ λαγούς μετὰ πετραχήλια, σὰν ποῦ συνειθίζουνε δυστυχῶς οἱ περισσότεροι δεσποτάδες καὶ ἱεροκήρυκες μας, ἀλλὰ μετὰ λόγια ἀπλά, πραχτικά καὶ διαφωτιστικά ποῦ σοῦ φωτίζουνε καὶ ξεσταίνουνε τὴν καρδιά, σὲ παρηγοροῦνε, σὲ συνεπαίρνουνε καὶ σ' ἀνεβάζουνε λι-

γάκι ψηλότερα ἀπὸ τὸ βούρκο τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Καὶ μετὰ τέτοια στοργὴ μιλοῦσε στὰ ἐκκλησιάσμα, μετὰ τόση ψυχοπόνεση σὰ σπλαχνικὸς πατέρας τὸ συβούλεβε, ποῦ ὅλος ὁ κόσμος, μικροὶ μεγάλοι, λῆς καὶ κρέμονταν ἀπὸ τὰ χεῖλια του καὶ καταπίνανε λαίμαργα τὰ λόγια του, σὰν τὴ διψασμένη καὶ ξεραμένη γῆς, ποῦ καταπίνει καὶ ρουφάει μονομιᾶς τὸ δροσερὸ βροχόνερο, ποῦ ἀπὸ καιρὸ καρτεροῦσε καὶ λαχταροῦσε· καὶ στίς μικρὲς πάφες ποῦ γινόντανε ἀνάγρια, σὰν ἤθελε ὁ δεσπότης νὰ πάρῃ τὴν ἀνάστα του καὶ νὰ ξεκουράστῃ λιγάκι, γινόντανε τέτοια σιγαλιά, ποῦ μπόρειες νὰκούσεις καὶ τὸ φτερούγιασμα μύγας.

Κι' ὅλ' ἀφτά, γιατί ἂν τὸ νοιώσεις; Ρώτημα θέλει; Γιατὶ μίλησε στὴ γλῶσσα μας, φίλε μου, μάλιστα, στὴ ζωντανή μας γλῶσσα κι' ὅχι μετὰ ρητορικὰ σκήματα καὶ μετὰ λέξεις φουσκωμένες καὶ ξετρυπωμένες ἀπὸ τὸ ὁμηρικὸ λεξικὸ καὶ μετὰ ἠθικὰς ἀναφηνήσεις κι' ἄλλα τέτοια ποῦ μᾶς σαλιζοῦνε κάθε φορὰ οἱ ἱεροκήρυκες μας ξεκουφαίνοντας τὸν κόσμο μετὰ λέξεις, λέξεις, λέξεις καὶ μονάχα λέξεις. Κι' ἂν καμιά φορὰ ἔπαιρνε κανὰ ρητὸ ἀπὸ τοὺς ψαλμοὺς τοῦ Δαβὶδ ἢ ἀπὸ τὸ κείμενο τοῦ Βαγγέλιου ἢ ἀπ' ἄλλου πουθενά, τότερῆνε καὶ τὸ ξεδιάλυνε μετὰ λόγια τόσο ἀπλά, ποῦ κ' ἑνὰ μικρὸ παιδάκι, τόσο δά, μπορούσε νὰ τὰ νοιώσει. Καὶ στὰ τελευταῖα σὰν ἔπαψε πιά τὴν ὁμιλία του ὁ καλὸς δεσπότης καὶ κατεβαίνοντας ἀπὸ τὸ δεσποτικὸ θρόνο μπήκε στ' Ἅγιο Βῆμα, σ' ὁλονῶν τὰ πρόσωπα ἔβλεπες ζουγραφισμένη τὴ χαρὰ γιὰ τὰ ὁμορφα λόγια τοῦ δεσπότη ποῦ τὰ νοιώσανε ὅλοι κατὰβαθα, κ' ἐγὼ τόσο ἐνθουσιάστηκα, ποῦ πίστεψέ με, φίλε μου, ἂν δὲν εἴταν ἐκκλησιὰ ἐγὼ πρῶτος θάδινά τὸ σύνθημα γιὰ χειροκρότημα.

—Ἰσα μ' ἰδῶ πάγει καλὰ, θὰ μοῦ πεῖς ἔ; Τί κάθεται λοιπὸν καὶ μοῦ τσαμπουνίζεις στὴν ἀρχὴ γιὰ καθαρέβουσε;

Μὰ μὴ βιάζεσαι καὶ δὲν τέλειωσα ἀκόμα. Ἀκου παρακάτου καὶ θὰ με δικαιώσεις.

Μετὰ τὴ λειτουργίαν βγήκαμε μ' ἑνὰ φίλο μου καὶ καθίσαμε σ' ἑνὰ μεγάλο καφενεῖο τοῦ χωριοῦ καὶ διατάξαμε καφέδες. Πλάι μας ἦρτε καὶ κάθισε ἀφτοῦ μᾶς χαιρέτισε μιὰ παρὲα ἀπὸ μερικοὺς γνωρίμους μας γραμματισμένους — ἔχω τὸ λόγο μου κ' ὑπογραμμίζω τὴ λέξη — παραπέρα μὲς στὸ ἴδιο καφενεῖο καθόντανε πεντέξῃ ἀθρόωποι νοικοκυραῖοι, χωριανοὶ ἄπλοι κι' ἀγράμματοι ποῦ κείνη τὴν ὥρα λέγανε ἀνάμεσὸ τους τίς ἐντύψεις τους γιὰ τὸ λόγο τοῦ δεσπότη.

—Τί ὁμορφα ποῦ μίλησε ὁ δεσπότης σήμερα! ἔλεγε ἑνας ἀπὸ δάφτους. Γιατὶ στὸ στόμα του! ἡ ἐφκή του μετὰ μᾶς! Ἀκούσαμε δυὸ λόγια, ἀδερφέ, κι' ἀνοίξε ἡ καρδιά μας! Ἀχ! πόσο μεγάλη εἶν' ἡ πίστη μας, μὰ μετὰ δὲ θέλουμε νὰ τὸ καταλάβουμε.... Καὶ ξεκαλοῦθούσανε νὰ σχολιάζονε κάθε φράση τῆς ὁμιλίας ποῦ θυμούντανε.

Δυὸ τρεῖς ἀπὸ τοὺς παλαιούς μας δασκालοῦς μὲνους ποῦ φαίνεται ν' ἀκούσανε στὸ σχολιὸ λίγο ἑνεορῶντα ἢ Ἰσχυράτη, χαμογελοῦσανε περιπαιχτικά στίς κρίσεις τοῦ ἄπλου κείνου χωριάτη. Ἐνας τους τότε, ἔρχισε σιγανά γιὰ νὰ μὴν ἀκούγεται νὰ λείπει στοὺς ἄλλους πῶς τίποτις δὲν ἤξερε ὁ λόγος τοῦ δεσπότη, πῶς δὲν ἤξερε νὰ μιλήσῃ καθόλου ἐλληνικά (!), παρὰ μίλησε τόσο ἀπλά, ποῦ κ' ἑνὰ ἀνήξερο παιδί μπόρει νὰ πεῖ τέτοια λόγια. Ἐμειναν ὅλοι σύμφωνοι κι' ἀρχίσανε μετὰ τὴν ἀράδα ὅλοι νὰ κατακρίνουνε τὸν δεσπότη.

—Χαρὰ στὸ δεσποτικὸ τὸ λόγο! Καλὲ τί πράματα εἶν' ἀφτά; νὰ μὴ μπορεῖ ὁ βλοημένος νὰ τατιάξῃ κοντὰ-κοντὰ δυὸ λέξεις τῆς ἀθροπίας, μονά-

χα να μιλάει σὰ χαμηλῆς! Καὶ νῆχες ἀπὸ καὶ τοὺς χωριάτες ἀφτοὺς, τὰ τοῦβλα, νὰ σοὺ τὸν θανά-
ζουνα!

—Μπᾶς κ' εἶναι μαλλιαρός; εἶπε πὶδ σιγαλινὰ
ἐνας ἄλλος, δείχνοντας μὲ τὸ κεφάλι του κατὰ τὸ
μέρος μας καὶ μισοσφαλώνοντας τὸ μάτι.

Ὅσο σιγανὰ κι ἂν τὸ εἶπε ἄφτό, τὸ πήρανε τὰ-
φτικὰ καὶ τῷ δυνῶ μας. Ἐγὼ δὲ μίλησα καθόλου,
παρὰ τοῖς ἐβλεπα μὲ τρόπο σὰ νὰ τοὺς λυπούμουνα
γὰ τίς σκουριασμένες ιδέες τους. Μὰ ὁ φίλος μου
νεβρικός κι ἀνυπόμονος πᾶν πού εἶναι, ξερόδῳξε σὰ
νῆθελε νὰ μιλήσει.

—Μὰ δὲν εἶδες τόσα μαλλιά στὸ κεφάλι του καὶ
στὰ γένεια του, ἀδερφέ; ἀπάντησε στὸ ρῶτημα κά-
ποιος ἄλλος γὰ νὰ δείξῃ ζυπνάδα, γελώντας ὕστερα
μονάχος του γὰ τὸ ἄνοστο καλαμπούρι του.

—Μὲ τὸψυμπάθειο, κύριοι, λείει ξάρνου σὲ δά-
φτους ὁ φίλος μου, πού δὲ βάζαζε πιά· μπᾶς καὶ
νομίσατε πῶς ὅλοι ὅσοι βρισκότανε μὲς στὴν ἐκκλη-
σιὰ κι ἀκούγανε τὴν ὁμιλίαν τοῦ δεσπότη, ξέρανε
γράμματα κ' εἶπαν διαδοσμένοι σὺν καὶ λόγου σας;
Ἐπρεπε λοιπὸν ὁ δεσπότης γὰ πέντε δέκα γραμμα-
τισμένους πού σὺν ἀκούγανε, νὰ μιλήσει σὲ γλῶσσα
πού νὰ μὴ τὸν καταλάβαινε πόσος καὶ τόσος κόσμος
πού μαζέφτηκε σήμερον στὴν ἐκκλησιὰ σας, γὰ νὰ
διεὶ καὶ νὰκούσει τὸ δεσπότη του; Σὰ νὰ μοῦ φαί-
νεται, κύριοι, πῶς δὲν καλοσχεφτήκατε, πρὶ νανοίξετε
τὸ στόμα σας γὰ νὰ κατακρίνετε τὸ δεσπότη καὶ
νὰ ἐλεηνολογεῖτε τοὺς ἀγαθοὺς ἀφτοὺς χωριανούς
σας πού μιλήσανε σύμφωνα μὲ τὴν ὑπαγόρευση τῆς
καρδίας τους.

Ὅλοι τοὺς σταθήκανε μ' ἀνοιχτὸ στόμα σὰ
χάχηδες καὶ κοιτάζανε τὸ φίλο μου πού ἄρχισε νά-
νάθει. Καὶ μὲ μιὰς ἀρχίσανε νάλλάζουνα γνώμες.

—Σὺν καλὰ μᾶς τὰ κοπανᾷ, λείει ἕνας.

—Καὶ τόντις, ἀδερφέ, συμφώνησε κι ἄλλος, δι-
κιο ἔχει ὁ κύριος ἀπὸ καὶ. Ποιὸς θὰ τὸν ἐνίωθε τὸ
δεσπότη, σὰ μίλουσε βαθείᾳ; Κανένας. Ἐδῶ εἶναι
χωριά.

—Ἐτσ' εἶναι, εἶπαν ὅλοι τους, ὁ ἕνας κατόπι
τοῦ ἄλλου.

—Δὲ σὲς λέω... ναί... δίκιο ἔχετε... μὰ ὅχι
πάλε, ἀδερφέ, καὶ τόσο ἄπλῃ! εἶπε καὶ κείνος πού
πρωτομίλησε, μὴ θέλοντας νὰ παραδεχτῇ ἀμέσως
πῶς ἔχει ἄδικο.

★

Τέτια, φίλε μου. Δὲν εἶχα δίκιο λοιπὸ νὰ λέω
πῶς τὰ χάλια μας ἀφτὰ τὰ χροστᾶμε στὴν κυρά
καθαρεύουσα; Ὡς τόσο, ἐμεῖς τὸ γουδί τὸ γουδοχέρι.
Τί θᾶλεγε ἄραγε ὁ Μιστριώτης σας, ἂν ἀκούγε
τὴν ὁμιλίαν τοῦ δεσπότη μας; Διαβάσαμε ἀφτὲς τίς
μέρες πῶς ἐδῶ καὶ λίγον κειρὸ, σ' ἕνα πατριωτικὸ
λόγο του ἔβρισε πᾶλε τοὺς δημοτικιστὰς καὶ ὑπερη-
μύνη τῶν πατρίων συσταίνοντας νὰ προσέχουμε νὰ
μὴν καταστρεφτοῦνε θρησκεία καὶ γλῶσσα καὶ δια-
λαλώντας στὸν κόσμον πῶς ἡ «ἡμετέρα πατρίς πε-
ριέχει ἀδάμαντας καὶ ῥωσπῆρας τηλαυγεῖς!» Ἀδύ-
νατο σὲ κάθε λόγο του νὰ μὴν ἀνακατῶσει τέτιες
σαχλαμάρες ὁ ξεκουτιάρης ἀφτός.

Φωνάζετε, οὐρλιάζετε, σάπιτοι ἄνθρωποι, σκίζετε
τὸ λαρύγγι σας καὶ χτυπιέστε κᾶτω ἀπὸ τὸ κακό
σας. Μονάχα ἀφτὸ σὲς ἀπόμεινε νὰ κάνετε, ἀφού
ὅλες οἱ συκοφαντίες καὶ οἱ ψευτιές πού μ' ἀφτὲς
ξεγελοῦσατε τὸν κόσμον τόσον καιρὸ, δὲν ἔχουνε πιά
σήμερον πέραση. Ἡ Ἰδέα τραβάει τὸ δρόμο της καὶ
τίποτις πιά δὲ δύναται νὰ τῆς τὸν κόψει. Ριζοβό-
λησε βαθιά μὲς στὴν ἑλληνικὴ φυλὴ καὶ σὲ λίγο θὰ
φέρει τοὺς ποθοῦμενους καρπούς της. Μὴ σὲς μέλει.

Πίσωθὲ σας ἔρχεται καινούργια γενεὰ ἀντρωμένη μὲ
ἀτσαλένιον ὄργανισμὸ καὶ μὲ γερὸ μυαλό, ὅχι σκου-
ριασμένο σὺν τὸ δικό σας. Κάντε της τόπο νὰ
περάσει, τεμπέληδες, ἢ ἂν δὲν παραμερίσετε θὰ πα-
τήσει πᾶνω στὰ βρωμοτόμαρά σας, νικητρά καὶ δια-
λαλήτρα τῆς Ἀλήθειας καὶ καταφρονήτρα τῆς
Ψευδίας.

Διεῖτε τὴν κατάντια σας, πού μᾶς ρίξατε. Κοι-
τάχτε σὲ τί κατάσταση φέρατε τὸ ἔθνος σακατέ-
νοντας τὸ μυαλό του τόσο πού νὰ νομίζει ντροπὴ
τὸ νὰ μιλάει τῇ γλῶσσᾳ του τῇ ζωντανῇ, σὺν κεί-
νους πού συνεθίσανε ζυπόλυτοι καὶ ντρέπονται πη-
πουτωμένοι νὰ φανῶνε στὸν κόσμον. Κοιτάχτε τὸ
ἐθνογόνο ἔργο σας καὶ καμαρώστε το. Μὰ σὲς φτά-
νει πιά· τὸ ἄστρο σας χάθηκε· ἡ ψεύτικη λάμψη
του σβύστηκε μπροστὰ στίς ὑπέρλαμπρες ἀχτίδες
τοῦ Ἥλιου τῆς Ἀλήθειας πού σὲ λίγο θὰ προβάλει
καὶ θὰ περιλουθεῖ μὲ τὸ ἀθάνατό του φῶς ὅλον τὸν
κόσμον. Στὴν καινούργια ἀσπὴ Ἀνατολὴ ὅλοι ἐμεῖς
ταπεινοὶ προσκυνητὰδες της ἔχουμε γυρισμένα τὰ
μάτια τοῦ νοῦ καὶ τῆς ψυχῆς μας.

Νηοὶ τῆς Μυτιλήνης, 8 τοῦ Νοέβρη 1905.

ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΗΣ

ΤΡΙΚΥΜΙΑ

Σὲ νύχτα θεοσκοτεινῇ, βαθεῖα σὲ μαύρη πλάση
ἔριμη βαρκοῦλα πολεμάει μὴ ῥῆχῃ νὰ προφτάσῃ
καὶ μέσα νέος, μὲ τ' ἄχαρο κουπί του συντριμμένο,
γλείφει τὴν ἄρμην, πού τοῦ σκάει τὸ κύμα ἐρεθισμένο.

Γύρω πληθαίνει ἡ σκοτεινὰ τρομαχτικὴ καὶ κρύα
λυσομανοῦν τ' ἄγρια νερὰ καὶ τ' ἄγρια στοιχεῖα
καὶ ὅπου στραφοῦν τὰ μάτια σου δὲ βλέπουν ἕνα φύμι,
παντοῦ ἀντιρροῦζουν, σι' οὐρανοῦ τὴν ἄβυσσον, τὴ φρίκην.

Πότε στοῦ ἀφροῦ τὴν κορυφὴ τῇ βάρκᾳ βλέπεις νᾶναι
πότε σ' ἀθώρητο βυθὸ τὰ κύματα τὴν πᾶνε
καὶ πότε στὴν ἀναλαμπὴ τῆς ἀστραπῆς, πού σκάζει,
φωνὴ τρομάρας μέσῳ τοῦ νεοῦ τὸ στήθος βγάζει.

Κ' ἡ θάλασσα δέρνει βαρεῖα κάθε ριζὸ καὶ βράχο,
δέρνει καὶ τ' ἄμοιρο κορμὶ στὴ βάρκα του μονάχο·
στὴν Πλάση δὲν παρακαλεῖ γι' αὐτὸ κανεὶς—τί κοῖμα!
βόηθα, Χριστέ, τὸ ἔρμον παιδί, πού χάνεται σὲ κύμα.

Κέκυρα.

A. ΒΡΑΝΑΣ

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Στὸ Θουκυδίδην τοῦ φύλλου μας 170 ἔγιναν με-
ρικὰ τυπογραφικὰ λαθάκια, καὶ παρακαλοῦμε διορ-
θῶστε τα· δηλαδὴ

Στ. 2, ἀράδ. 1 γρ. τοὺς πολεμοῦσαν ἀντὶς τὴν
πολεμοῦσαν.

Στ. 3, ἀράδ. 11 γρ. καὶ καλοκυβέρνητοι ἀντὶς
καὶ καλοκυβέρνητοι.

Στ. 7, ἀράδ. 8 γρ. ὅπως ἀντὶς ὅμως.

Στ. 10, ἀράδ. 3 γρ. ὅπως ἀντὶς ὅμως.

—Στὸ «Φῶς» τῆς Καλαμάτας ὁ φίλος Νέδον-
τας δημοσίεψε ἄρθρον πολὺ δυνατὸ γὰ τὸ «Γλωσσος-
θινὸ ζήτημα». Μαζὶ μὲ ἄλλες ἀλήθειες μιλάει σ' αὐτὸ
καὶ γὰ τὴ «βρωμοκαθαρεύουσα», πού πρώτη
φορὰ, θαρροῦμε, τῆς δίνεται ὁ ὀξύμωρος αὐτὸς καὶ ἀλη-
θινώτατος τίτλος.

—Κάποιος Ἀθηναῖος φημεριδογράφος γράφοντας γὰ
τὸν Ἰφὲν τὸν λυπήθηκε καὶ τοῦ χάρισε . . . μὲ λ λ ο ν .
«Ἐχει μέλλον ὁ Ἰφὲν» μᾶς εἶπε, καὶ πολὺ σωστὰ, ἀφού

παρὸν ἔχουνε μόνο οἱ Ἀμπελίδες καὶ οἱ Δημητριά-
δουλοι.

—Ὁ κ. Μιχαλάκιος Ἀργυρόπουλος, ὁ «ἐν Σμύρνῃ
ἐπιτυχῶς τὰς Μούσας θεραπεύων» παρασημοφορήθηκε, γιὰτὶ
—λένε οἱ «Ἀθηναῖς»—συνέδεσε πνευματικῶς τὸν ἴσω
μὲ τὸν ἴσω Ἑλληνισμὸν.

—Μπορεῖ νᾶναι σωστὸ κι αὐτὸ, καλὸ θάτανε ὅμως
νὰ μᾶς λέγανε κι ἂν ἡ συγκοινωνία, νὰ ποῦμε, γίνεται μὲ
βαπόρια, μὲ σιδηρόδρομο ἢ μὲ τὰ Ἀνατολίτικα κουτσο-
τράγουδα τοῦ κ. Μιχαλακίου.

—Γιὰ τὴ «Ματιά» τοῦ Ἀδάξου δημοσίεψε μιὰ σοφὴ
καὶ χαριτωμένη κρίση κάποιος κύριος Ι. Μ. στὴν «Ἐστία»
τῆς Τετράδης.

—Κοντὰ στ' ἄλλα, σοφὰ καὶ χαριτωμένα πάντοτε,
λέει κι αὐτὸ δὲν πιστεύει δηλ. ὁ Πάλλης νὰ γράφει τὴν
ἐμπορικὴ ἀλληλογραφίαν του οὔτε ὁ Ταγκόπουλος νᾶγραφε
τίς ρετσέτες του, μιὰ φορὰ ποῦκανε τὸ γιατρό, στὴ δημο-
τικὴ γλῶσσα.

—Βαρβάτο ἐπιχείρημα κι αὐτὸ γὰ νὰ πολεμήσουν
τὴ δημοτικὴ. Μπορεῖ νᾶναι καὶ λογικὸ δὲν ξέρουμε.

—Λέει ὅμως καὶ μιὰ ἀλήθεια ὁ κ. Ι. Μ. «Ὅτι δηλ. ὁ
Ἀδάξος γὰ νὰ γράψῃ τὴ «Ματιά» του στὴ δημοτικὴ
ἐπάθε ἀπὸ κάποια ἀρρώστεια στυτυχῶς π ο λ ὸ διαδεδομέ-
νην ἐπ' ἐσχάτων εἰς τὸν τόπον μας».

—Ἡ ἀρρώστεια αὐτὴ λέγεται ΑΛΗΘΕΙΑ καὶ μακάρι
μὰ τέτια ἐπιδημία νᾶπερτε σ' ὅλο τὸ Ρωμαιοῖο.

Ο ΙΔΙΟΣ

ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ ΒΛΟΜΑΔΙΑΤΙΚΟ

Ἀπὸ Πέμτη δὲ Πέμτη

Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν ὁ Κυρ. Μανρομυχάλης.

Σκοτωμοί. Ἐπαρχίαις 5.

Λαβωμοί. Ἀθήνα 3, Περαιάς 3, Ἐπαρχίαις 10.

Κλεψιές. Ἀθήνα 5, Περαιάς 2, Ἐπαρχίαις 9
(οἱ τέσσερις Ληστεῖες).

Ἀπαγωγές. Ἐπαρχίαις 2.

Σημ. Ἀπὸ τὴν Καλαμάτα τελεγραφοῦνε στὸ
Ὑπουργεῖο. «Ἡ κατάστασις πρωτάκουστη» οὔτε
ἐπὶ Μεσοβασιλείας ἔτσι». Ἐπὶ Βουλευτοβασιλείας
ὅμως φυσικώτατα ὅλ' αὐτά.

Ο ΦΟΝΟΓΡΑΦΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Ἀστ. Ἀλέξ. Ἀλμυρό. Ἀκόμα περιμένουμε νᾶ-
παντήσετε στὸ γράμμα μας. Γιατὶ;—κ. Στ. Δν. Ἡ «Μα-
τιά» τοῦ κ. Ἀδάξου πουλιέται στὰ βιβλιοπωλεῖα 2 δραχ.
Οἱ φίλοι μας μποροῦνε νὰν τὸ παίρνουν ἀπὸ τὰ γραφεῖα
τοῦ «Νουμά» μονάχα μὲ 1,50 δρ.= κ. Γ. Στμ. Τί ἔγι-
νες καὶ δὲ φαίνεσαι; Ἀνοίξῃς ἢ γίς καὶ σὲ κατὰπεις; Ἐλα
τὸ Σαββατόδραδο νὰ σὲ δοῦμε καὶ νὰν τὰ ποῦμε. = κ. Λ.
Φρν. Ὅ,τι ἔγινε πέρσιν δὲ θὰ γίνῃ καὶ φέτος μὲ τὴ συν-
τρομή. Δέκα δραχμὲς δὲν εἶναι πολλές, ἂ σκεφτεῖς μάλι-
στα πού τώρα, μὲ τὸ ξεπεσμὸ τοῦ βράγκου, οἱ συντρομη-
τάδες στὸ ἐξωτερικὸ κτταντὰ νὰ πλερώνουν τὸ φύλλο ὅσο
κοστίζει. Τυπωτικὰ, χαρτὶ καὶ μιὰ πεντάρη γραμματό-
σημο γὰ τὸ ἐξωτερικὸ ἀνεβάζουν τὴν ἀξίαν τοῦ κάθε φύλ-
λου σὲ 24 λεφτά. = κ. Β. Χαδ. Ἀπαντοῦμε σ' αὐτὸ πού
μᾶς ρωτᾷς. Ἡ «Φυσιολογία» τῆς κ. Παπαμόσκου πρὶ βγῆ
σὲ βιβλίον θὰ τυπωθῇ στὸ «Νουμά» κ' ἐλπίζουμε ὕστερ'
ἀπ' ἕνα δυὸ φύλλα νὰ τὴν ἀρχινήσουμε. = Στὸ φίλο μας.
Ἔλα θὰ δημοσιευτοῦνε, μὰ σιγὰ σιγὰ, γιὰτὶ ἔχουν ἄλλαν
σειρά. Μὴ σὲ νοιάζει. Τίποτ' ἀπ' ὅσα μᾶς στέλνουν κι
ἀξίζουν λίγον, δὲν πετιέται σὲ καλὰθι. = κ. Λ. Σιγ. Ὅσα
ἐπιτέλους κανένα Σαββατόδραδο σου καὶ γὰ μᾶς! Σὲ
περιμένουμε.

Ὅταν κάποτε ρωτήθηκε ὁ Σικωνίδης «ποῖ εἶναι προ-
τιμώτερο, τὰ πλούτια ἢ ἡ σοφία;» ἀποκρίθηκε:

—Δὲν ξέρω· γιὰτὶ βλέπω τοὺς σοφοὺς νὰ συχνάζουν
στὶς πόρτες τῶν πλούσιων.